

Poština plačana pri pošti 6101 Koper – Capodistria
TISKOVINA
NDP

/ **Kulturni občasnik za mlade zanesenjake** /
Gledališče Koper / Pokrajinski muzej Koper /
Comunità Autogestita Costiera della Nazionalità
Italiana Capodistria, Centro Italiano “Carlo Combi”
Capodistria / Osrednja knjižnica Srečka Vilharja
Koper / Pokrajinski arhiv Koper / Otok, zavod
za razvijanje filmske kulture, Izola / Pomorski
muzej “Sergej Mašera” Piran / Znanstveno-
raziskovalno središče Koper
/ Letnik XV / Številka 3 / Februar 2022
/ Brezplačni izvod /

KRST PRI SAVICI

France Prešeren je leta napisal epsko-lirsko
pesnitev *Krst pri Savici*. Glavni protagonist pesnitve je lik,
ki ga vidite na naslovnici Svetilnika. Kako mu je ime?

Poleg glavnega protagonista v pesnitvi pomembno vlogo
zavzema tudi ženski lik. Napiši njeno ime.

Naslovno vlogo v predstavi *Krst pri Savici* Gledališča Koper
je upodobil Mak Tepšič.

Rešitve: 1835, Črtomir, Bogomila

Kulturni kapital

Ko slišiš besedo **kapital**, na kaj pomisliš? Kaj ti pomeni beseda kapital? Obkroži tebi ustrezne oznake.

Denar; znanje več tujih jezikov; bazen pred hišo; umetniška slika; domača knjižnica; avto; veliko igrač; prijaznost; solidarnost; aktivna športna dejavnost; igranje inštrumenta; zlato; veliko oblek in modnih dodatkov.

Ker smo v mesecu kulture, se je besedi kapital pridružila še beseda **kulturni** in skupaj sta postali besedna zveza **kulturni kapital**. Kaj ti ta besedna zveza pomeni? Obkroži tebi ustrezne odgovore.

Poslušati babico ali dedka, ki ti pripovedujeta zgodbe o navadah in običajih iz njunega otroštva; prebirati knjige in si o prebranem ustvariti lastno mnenje; kupiti veliko umetniških slik; voziti se v dizajnerskem avtu; obisk gledaliških predstav; nositi samo obutev in oblačila slavnih modnih hiš; hoditi v šolo in se učiti; gojiti prijateljske vezi; pridobivati nova znanja o različnih področjih (ustvarjati z glino, plesati, gledališka znanja, kotalkanje, roljanje, risanje, kemijski preizkusi, matematika in logika ...); poznavanje in uporaba maternega jezika.

1 Če rečemo, da je **kulturni kapital** to, da poznamo slovensko književnost, pa se preizkusimo, kako nam gre s književnostjo, namenjeno vam, otrokom. – Odlomke iz besedil poveži z naslovi in avtorji.

Avtorji:

- A) Anja Štefan
- B) Vinko Möderndorfer
- C) Nataša Konc Lorenzutti
- Č) Peter Svetina
- D) Fran Milčinski
- E) Ela Peroci
- F) Svetlana Makarovič
- G) ljudska

Naslovi del:

- I. Škrat Kuzma dobi nagrado
- II. Butalci
- III. Kako zorijo ježevci
- IV. Hišica iz kock
- V. Kot v filmu
- VI. Tronci
- VII. Enci benci na kamenci
- VIII. Drobtine iz mišje doline

1 – Grah

Miška, ki je jedla grah, spravlja druge miši v strah: kamor pride, tam grmi, kdor je blizu, vsak beži.

2 – Razbojnik Cefizelj in občinska blagajna

Kolikršen razbojnik je bil razbojnik Cefizelj, to je presegalo sleherno dostojno mero in je bil nanj hud celo butalski policaj – kar v kraj je pogledal in mu obrnil hrbet, če je nanoslo in bi ga moral srečati. (...)

3 – Škrat Kuzma dobi nagrado

(...) Dobro, Kuzma, je zaklical zidarski škrat, sraka pa je pozelenela od jeze. Zdaj je vedela, kdo je kriv, da so bili njeni mladiči čisto drugačni, čisto nemogoči,

čisto za nikamor! Zdaj je vedela, zakaj so se med seboj do krvi stepli in zakaj jo je največji mladič, mlad krokar, kavsnil po glavi in ji izpulil gosenco! O, ti Kuzma, le čakaj! (...)

4 – Helge in helikopter

Ježevci Helge sedi na vrtljivem stolu. Stol se ne premika, Helge se ne premika. Noge ima prekratke, da bi se poganjal. Z bodicami se zabode v naslonjalo in obvisi v zraku.

Teče po zraku. Zapiha veter in premakne stol. S stolom premakne tudi Helgeja. »Zmorem«, si reče Helge. Teče. »Tudi po zraku lahko tečem in premikam stol,« reče, »tako nastane helikopter.« Mimo prinese ježevko Nikozijo: »kaj pa delaš, Helge?« »Helikopter,« odgovori Helge.

Nikozija odloži nakupovalno vrečko s sadjem pod vrtljivi stol in za korak odstopi, da bi si ogledala mojstrovino.

»Lepo,« reče, »lepo.«

Ko spet prime vrečko, je v njej namesto sadja sadna kaša.

»Hm, čežana,« reče Nikozija, »Helge, pravzaprav si naredil mikser.«

5 –

Cin, cin, cin, Je pršu škavacin, je jemu rusu kapo, se klicov Dalmatin.

6 – Kako se že pravilno reče povšter?

Živijo, Tronci! Si me kaj pogrešal? Trije dnevi minejo en dva tri, ker hodim v šolo. Pet dni pa mine en dva tri štiri pet.

Ti ne hodiš več v šolo? Jaz sem jo sit že zdaj, ampak bom še dolgo hodil. Saj veš, ko bom velik, bom imel maturo, potem diplomo, nazad-

nje službo in čisto na koncu še penzijo. Mami in tati imata službo. Mami dela doma, spodaj ima pisarno, tata pa hodi v drevnico. In ti? Imaš pisarno ali drevnico? Tata pravi, da so nekateri pri sončni upravi. Sedijo v gostilni in delajo vreme. Gotovo nisi pri teh. (...)

7 –

(...) Hišica se je podrla čisto do tal in Jelka ni imela več strehe nad glavo. Žalostno je stala sredi kock. Dež jo je

močil in veter jo je prepihal do kosti.

»Znova si bom morala postaviti hišico!« je rekla. »Ko bi mi vsaj kdo pomagal!«

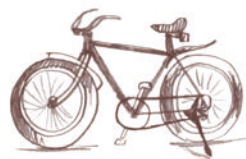
Tedaj je rekla bela kokoš: »Ko-dak! Ko-dak! Saj sem rekla, da je sosedov pes bedak!« Stopila je s kocke in ji dala zlato jajce: »Vzemi! Ko boš lačna, ga razbij!«

8 –

»VSTANI! ZBUDI SE! VSTANI!« je ponavljal glas, »Vstani! Zbudi se! Vstani!«

»Mama!« sem rekel, preden sem odprl oči.

MODRA,
POTUNKANA
V RUMENO

Nad mano se je sklanjal Maks. »Rosa je v travi,« je zašepetal, kot da je rosa nekaj blazno posebnega, redek pojav narave. Res pa je tudi to, da sem mestni otrok in da nisem velikokrat videl rose v živo. Pravzaprav nikoli. In to je Maks vedel. Raje bi nazaj zaspal in pustil roso, naj kar bo v travi, brez mene, ampak zdaj sem bil že zbujen ... »Greva v gozd! Še nekaj boš videl,« je še rekel, potem je s stene snel kolo in ga nesel iz sobe. »Spodaj te počakam.«

Če te je pritegnil kateri izmed zapisov ali celo vsi in če literarnega dela prej nisi poznal/-a, bo za rast tvojega kulturnega kapitala najbolje, da prebereš celotno delo, iz katerega je bil del ali odlomek vzet, ali mogoče še bolje, da prebereš več del od istega avtorja, če te njegovo pisanje zanima.

2 Vsako leto se na predvečer slovenskega **kulturnega praznika**, ki se zgodi

podelijo **nagrade**.
Letos je **prejemnica nagrade**

sklada tudi otroška pesnica, pisateljica in pripovedovalka, katere pesmico najdete tudi na teh straneh. Kdo je to?

Rešitve:

1. naloga) Avtorji in njihova dela: A-VIII-1; B-V-8; C-VI-6; Č-III-4; D-II-2; E-IV-7; F-I-3; G-VII-5
2. naloga) Osmega februarja; Prešernove nagrade; Prešernovega sklada; Anja Štefan
3. naloga) France Prešeren (1982). *Povodni mož*, Prešernova družba v Ljubljani.
4. naloga) Andrej Rozman Roza (2011). *Urška V: Izbrane rozine v akciji*, Mladinska knjiga, Ljubljana.

Viri:

- 1 – Anja Štefan (2017). *Grah V: Drobtine iz mišje doline*. Ilustracije Alenka Sottler. Mladinska knjiga, Ljubljana.
- 2 – Fran Milčinski (1975). *Butalci*. Ilustracije Božo Kos. Mladinska knjiga, Ljubljana.
- 3 – Svetlana Makarovič (1980). *Škrat Kuzma dobi nagrado V: Pravljice iz mačje preje*. Ilustracije Matjaž Schmidt. Založba Borec, Ljubljana.

3 Čisto za konec pa še odlomek iz poezije našega največjega pesnika, po katerem slovenski kulturni praznik tudi nosi ime.

Uganeš, iz katere pesmi je ta kitica?

*Podal ji mladenič prelepi je rôko
in urno ta dva sta po podu zletela,
ko da bi lahké perutnice imela,
ne vidi se, kdaj da pòd noga udar',
plesala sta, ko bi ju nosil vihar.*

4 **Kdo je avtor in kako je naslov te pesmi?**

*Urška se v ekstazi meče,
da si skoraj zlomi pleče,
tip pa tudi ni od muh,
krepek je, čeprav je suh,
in obvlada rokenrol.
Urško gor, dol, naokol
suče, Bog ga nima rad,
kot najboljši akrobat.*

* **Samanta**

- 4 – Peter Svetina (2017). *Helge in helikopter V: Kako zorijo ježevci*. Ilustracije Damijan Stepančič. Miš, Dob pri Domžalah.
- 5 – *Enci benci na kamenci 2* (2003). Roman Gašperin (ur.). Ilustracije Zvonko Čoh. Mladinska knjiga, Ljubljana.
- 6 – Nataša Konc Lorenzutti (2021). *Kako se že pravilno reče povšter? V: Tronci*. Ilustracije Ana Zavadlav. Mladinska knjiga, Ljubljana.
- 7 – Ela Peroci (2003). *Hišica iz kock V: Zlata čebelica, najlepših petdeset*. Ilustracije Svjetlan Junaković. Mladinska knjiga, Ljubljana.
- 8 – Vinko Möderndorfer (2013). *Modra, potunkana v rumeno V: Kot v filmu*. Ilustracije Damijan Stepančič. Mladinska knjiga, Ljubljana.

Koper – Capodistria 1500

Vatriju palače Belgramoni Tacco je na ogled razstava, posvečena Kopru in pomembnim osebam iz časa, **ko je Kopru vladala Beneška republika**, in sicer **od 1279 do 1797**. V tem obdobju se je mesto ne le gospodarsko in politično, pač pa tudi umetnostno in kulturno uspešno razvijalo.

Na razstavi je poseben kotiček namenjen ravno vam. **Poznate Carpaccia?** Ta vrhunski renesančni umetnik iz Benetk je pred 500 leti ustvaril slike za naročnike iz Kopra in Pirana. Obiščite razstavo, rešite kviz, poigrajte se z našimi sestavljaniki na ekranu na dotik in mehкими sestavljanikami. Z igro spoznajte umetnika in njegove umetnine.

VITTORE CARPACCIO
PITTORE

Po ogledu razstave se podajte še na **Lov na zaklad po muzeju** in s pomočjo načrta **samostojno raziskujte zbirke** ter v njih poiščite predmete, ki so predstavljeni na priloženih nalepkah. Da bo vaš muzejski vodnik popoln, lahko pod vsako fotografijo izpišete ime predmeta oz. podatke o njem. Tako boste postali **pravi mali vodnik po našem muzeju**.

Od niti do oblačila

Zima je čas, ko zemlja na njivah in vrtovih počiva. Ker v tem obdobju na njivah ni veliko dela, so včasih ta čas izkoristili za **predenje, previjanje klobčičev, tkanje, pletenje, kvačkanje, klekljanje, šivanje** in druga opravila za izdelovanje oblačil. Na razstavi v **Etnološki zbirki Pokrajinskega muzeja Koper** lahko spoznate, **kako so si ljudje včasih sami izdelali oblačila**. Lepo vas vabimo na ogled razstave, tu pa bomo odkrivali, kako je potekalo izdelovanje oblačil.

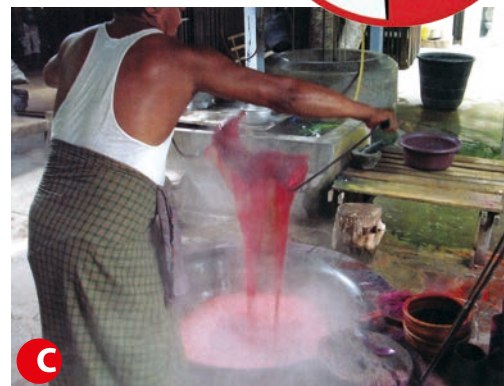

Niti za izdelovanje **tkanin** pridobivamo iz **vlaknen živalskega in rastlinskega izvora**. Najbolj znani in uporabljeni vlakni živalskega izvora sta **volna** in **svila**, rastlinskega izvora pa **lan, bombaž** in **konoplja**. Pot od lanu, bombaža, konoplje in ovčje volne do končnega izdelka – oblačila je dolga in obsega veliko postopkov, ki so jih v preteklosti znali in morali opraviti ljudje kar doma.

Spodaj je naštetih nekaj najpomembnejših faz v izdelovanju oblačila, vendar niso v pravilnem vrstnem redu. Poskusi jih spraviti v red tako, da vsakemu postopku dodaš zaporedno številko. Oštevilči tudi pripadajoče slike.

- A** – niti so navili v štrene;
- B** – blago so ukrojili, urezali ukrojene dele in jih sešili v oblačilo;
- C** – prejo so razčesali na gibljivem česalniku za volno;
- Č** – ovce so postrigli s posebnimi škarjami enkrat do dvakrat na leto;
- D** – s tkanjem na statvah so iz niti stkali blago;
- E** – pri predenju so iz prediva pridobili nit;
- F** – štrene so belili ali barvali z naravnimi barvili;
- G** – runo so najprej očistili s stepanjem in rokami, nato pa ga namakali in sprali v mlačni vodi;
- H** – pred tkanjem je bilo treba štrene previti v klobčiče.

* Brigita in Tjaša

Rešitve: 1Č, 2Gh, 3Cd, 4Ea, 5Ač, 6Fc, 7Hg, 8Db, 9Be

Za barvanje in beljenje štren so uporabljali surovine iz svoje bližnje okolice. Barvo so pridobili iz drevesne skorje, plodov, listov različnih grmovnic, gomoljev, cvetov in zemlje. Poveži barvo s surovino, ki so jo uporabljali za pridobivanje le-te:

1. **RDEČA**
2. **RUMENA**
3. **ZELENA**
4. **RJAVA**
5. **BELJENJE**

- a) listje murvinih dreves
- b) skorja šipkovega grma
- c) pepel
- č) lubje in listi ruja
- d) listi oreha

Rešitve: 1. č, 2. b, 3. a, 4. d, 5. c

Zimske ustvarjalne delavnice

TKANJE

Sreda, 23. februar, od 10.00 do 12.00

Na delavnici vas bomo popeljali v svet ročnih spretnosti. V uvodnem delu bomo spoznali različne postopke pri nastajanju oblačila. V ustvarjalnem delu pa bomo poglobljevali spoznanje oblikovanja niti v tkanino, izdelali bomo manjše statve in na njih ročno tkali.

SLAVNI KOPRČANI

Četrtek, 24. 2. 2022, od 10.00 do 12.00

V prvem delu delavnice si bomo ogledali razstavo **Koper – Capodistria 1500**, spoznavali bomo pomembne osebnosti iz časa, ko je Koprsko vlada Beneška republika. V drugem delu delavnice pa bomo izdelovali »risbe v plasteh«.

USTVARI SVOJO PUSTNO MASKO

Sobota, 26. februar, od 10.00 do 12.00

Obujali bomo običaje in navade, povezane z najbolj veselimi in zabavnimi obdobjem v letu, ter ustvarjali svoje »muzejske« pustne maske in rekvizite.

Spremljaj našo spletno stran ali profil Facebook in izvedel boš več o delavnicah. * Tjaša

La scuola italiana ed il patrimonio culturale

Pirano, un gioiello da scoprire

La scuola italiana a Pirano ha una lunghissima storia, ha iniziato il suo percorso nel XIV secolo. Una delle nostre caratteristiche principali è quella di tramandare la lingua e la cultura del nostro territorio.

A Pirano, possiamo dire, che ogni angolo nasconde e poi ci svela qualcosa. Ogni pietra del lastricato, ogni mattone, ogni finestra ha una storia da raccontare. Con l'evolversi dei tempi, in cui la società è diventata multi-culturale ed è in rapida trasformazione, anche la scuola deve evolversi.

La scuola "Vincenzo e Diego de Castro" di Pirano, dal 1997 è anche una scuola dell'UNESCO.

Gli alunni hanno dietro di sé storie diverse ma gli insegnanti sanno, che solo conoscendo profondamente le cose, si possono poi amare, rispettare e tutelare. Purtroppo alcuni, a volte non amano la propria città, non la rispettano, la sporcano e la deturpano. Non conoscono l'immenso lavoro, le vite passate dietro i vecchi muri, la storia, e per questo non sanno apprezzare tutto ciò.

Pirano è una tipica cittadina medievale, cinta da mura che contengono case piccole e addossate le une alle altre, viuzze strette. Nel Medioevo ogni metro quadrato veniva sfruttato, quando mancava lo spazio venivano costruite case sopra le vie o sopra parti delle mura dismesse. Quando lo spazio mancava si costruivano nuove fortificazioni e la città si espandeva...

Pirano è molto bella e ne approfittiamo per portare fuori i ragazzi. **Attraverso passeggiate guidate gli alunni osservano, apprendono e vengono invogliati a riscoprire il valore della storia, della nostra memoria.** Solo conoscendo il proprio passato, la storia di chi ci ha preceduto e ha costruito tutto ciò, possiamo promuovere il senso di appartenenza dei nostri ragazzi a livello locale, nazionale, europeo e poi internazionale.

Con l'aiuto **della professoressa Daniela Paliaga Janković** e di altri insegnanti facciamo bellissime passeggiate e ascoltiamo i racconti del passato.

Foto: Archivio scolastico

Veduta di Pirano con bene in vista la sede della Scuola "Vincenzo e Diego de Castro" (edificio con gli striscioni)

Foto: Archivio scolastico

Alunni della Scuola elementare "Vincenzo e Diego de Castro" di Pirano visitano la cittadina con la prof.ssa Daniela Paliaga Janković

Durante un percorso guidato gli alunni hanno osservato i due piloni all'entrata di Piazza Tartini: il **pilone di San Marco** e quello di **San Giorgio**. Sul pilone di San Giorgio erano state segnate le unità antiche per misurare le lunghezze: la stropa, el brazo... Ogni città aveva le sue misure, ma non era facile andare d'accordo in questo modo, perciò in tutto il mondo ora si usano le misure standard.

I nostri alunni conoscono la **legenda di Prometeo** e il suo significato, la sua statua attira l'attenzione di tutti i bambini che passano per Pirano, la storia della **casa "Lasa pur dir"**, la storia di San Giorgio, le diverse cinte murarie di Pirano. Le mura erano state costruite per proteggere la città, ma **nelle mura c'erano le porte, aperture verso il mondo**: il portico di San Giorgio, Porta Mugla, Porta Dolfin, Porta Campo, Porta Marciana, Prima Porta di Raspo, Seconda Porta di Raspo.

Hanno scoperto le porte che chiudevano ed aprivano la città agli ospiti ed

Foto: Archivio scolastico

Alunni in Piazza Tartini

ai commerci. Hanno confrontato la chiusura del Medioevo con la chiusura dovuta alla pandemia, ne hanno dedotto che i due periodi un po' si assomigliano.

Nel mese di aprile dedicheremo molte attività al figlio di Pirano più co-

nosciuto: **Giuseppe Tartini**. Il Governo sloveno ha proclamato il 2022 **"Anno Tartiniano"**. I nostri alunni parteciperanno ad eventi e programmi per celebrare **i 330 anni dalla nascita del noto compositore e violinista.**

Nella nostra scuola **anche i più piccoli vengono guidati al rispetto verso sé stessi e gli altri**; ad accrescere la consapevolezza dei diritti e dei doveri e il **senso di responsabilità delle proprie azioni**. Rispettare gli altri è un principio fondamentale ma allo stesso tempo dobbiamo **fortificare il nostro senso civico e di appartenenza a questo territorio.**

Approfondendo le conoscenze e le competenze relative alla nostra cittadina sappiamo estenderle al mondo intero. Partiamo dalle proprie esperienze personali per arrivare a capire molto di più.

Gli alunni capiscono che la ricchezza non deriva solo dall'abbondanza dei beni materiali, ma dal sapere e dalla conoscenza.

* **Gloria Frlič, insegnante**

Zimska bralna akcija in družinsko branje

Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper in Rovka Črkolovka sta za otroke, njihove starše ter dedke in babice pripravili bralno akcijo Zimska bralna dogodivščina. Naša Rovka želi v vrtinec družinskega branja popeljati celo družino. **Zimska bralna dogodivščina – V vrtincu domišljije z Rovko Črkolovko** se je začela 3. decembra 2021, akcija bo pa trajala do 23. aprila 2022. V Knjižnici Koper, na Oddelku za mlade bralce, Verdijeva 2, 6000 Koper, vas bodo pričakali **Rovkini bralni kupončki**.

ROCA BSH

Rovka Črkolovka se strinja s priporočili mag. Tilke Jamnik o tem, zakaj je pomembno družinsko branje:

- ✘ Branje ugodno vpliva na otrokov vsestranski razvoj.
- ✘ Družinsko branje je "zibelka" otrokove bralne kulture.
- ✘ Otrok, ki smo mu brali v predšolskem obdobju, je ob vstopu v šolo boljše pripravljen za učenje branja in učenje sploh.
- ✘ Branje otrokom vsem družinskim članom nudi kakovostno preživljanje skupnega časa.
- ✘ Spodbuja pismenost vseh družinskih članov.
- ✘ Branje zahteva čas, ne pa tudi denarja (obisk splošnih knjižnic).
- ✘ Omogoča vseživljenjsko dodatno izobraževanje.

Kdaj bomo z Zimsko bralno dogodivščino začeli in kdaj končali?

Bralna akcija **Zimska bralna dogodivščina – V vrtincu domišljije z Rovko Črkolovko** se je začela **3. decembra 2021** in se bo končala **23. aprila 2022**.

Kdo lahko sodeluje v Zimski bralni dogodivščini?

Vabljeni so **vsi otroci** od 0 let naprej. Cilj bralne dogodivščine je spodbujati **družinsko branje** v vseh starostnih skupinah.

magiFZ

Kako lahko sodelujemo?

Včlanite se v Osrednjo knjižnico Srečka Vilharja Koper (članstvo je do 18. leta **brezplačno**), na **Oddelku za mlade bralce**, Verdijeva ulica 2, 6000 Koper, vas čakajo **bralni kupončki**. Prebrati je treba **5 knjig** ter jih **vpisati na kupončke**. Ko kuponček izpolnite, ga prinesete na oddelek za mlade bralce ter odložite v posebno škatlo, namenjeno zbiranju bralnih kuponov. Vsi sodelujoči prejmejo potrdilo o opravljeni **Zimski bralni dogodivščini** ter **majhno darilce**.

Rovka Črkolovka bo izžrebala tri srečne nagrajence, ki bodo dobili prav posebno darilo.

1. Nagrada: družinske počitnice – bivanje v sodobnem apartmaju na Ekometiji Čebelji gradič
2. Nagrada: družinska vstopnica za Pot med krošnjami
3. Nagrada: ustvarjalni Lego Classic kovček

»Hitro v knjižnico pa kakšno knjigo prebrat. In ne pozabite, vsi ljubitelji knjig in branja so Rovkini prijatelji.« Rovka Črkolovka

* Tina Škrokov

Z vetrom v jadra in z vesli naprej

Zanimivosti iz knjige *Voda – vir življenja*

Morje je za mnoge **vir preživetja**, za marsikoga **vir zdravja**, za številne pa tudi **vir uživanja** in **sprostitev**. Odpraviti se s **čolnom** na kopanje tja, kjer je s kopnega nedostopen zalivček, kjer je neokrnjena narava in čudovito, čisto morje, je posebno doživetje. Naj bo s čolnom na **vesla** ali **motor**, vedno je občutek prijeten. Tako so se na morju začele zelo zgodaj razvijati **športne dejavnosti**, kot so **veslanje**, **jadrnanje** in **plavanje**, ki so sprva pomenile neke vrste statusni simbol in simbol mestne kulture.

Prvo športno društvo so v severozahodni Istri ustanovili leta **1887**. To je bil piranski veslaški klub, **Club Canottieri Salvore di Pirano**. Ohranjeni dokumenti pričajo, da je že naslednje leto bila na veslaški regati pred Miljami za klub priveslana **prva zmaga s čolnom osmercem**. Istega leta kot zmaga Pirančanov je bilo v Kopru na pobudo mladine ustanovljeno **Navtično društvo Libertas, Club Canottieri Libertas**. Društvo je kmalu postalo pomembno središče športa, zlasti **veslanja** in **jadrnanja**, obenem pa tudi druženja, saj je bilo odprto za vse ljudi, ne glede na njihov status, ugled in starost. Prvi klubski čoln, ki so ga veslači poimenovali **Dogali**, je imel šest nepremičnih sedežev. Z *Dogalijem* so koprski veslači prvič nastopili leta 1889 na tržaški veslaški regati ter osvojili prvo zmago.

Veslači društva *Libertas* so dosegali pomembne uspehe tako na regionalnih kot tudi na mednarodnih regatah. Leta 1907 je

društvo *Libertas* prvič organiziralo **veslaško regato** v Koprskem zalivu, od Žusterne do glavnega koprskega pomola. Dogodek naj bi si ogledalo več kot 5000 ljudi. Koprski veslači so na domači regati osvojili tri prva mesta v kategorijah: četverec s krmarjem (novinci), četverec s krmarjem (seniorji) in četverec s krmarjem (juniorji).

Največji uspeh društva je bil dosežen leta 1912, ko je četverec, imenovan *Baruffanti (Prepirljivci)*, zmagal na evropskem veslaškem prvenstvu v Ženevi. Koprčani so evropske prvake ob vrnitvi domov pričakali s slavnostnim sprejemom, ki so ga spremljali ognjemet, sprevod z godbo na čelu, županov nagovor in zabava do jutranjih ur.

Navtično društvo Libertas je bilo obnovljeno decembra 1919. Poleg **veslaške** sekcije sta bili ustanovljeni še **jadrnalna** in v tridesetih letih **plavalna** sekcija, v okviru katere je bila organizirana **vaterpolska** dejavnost.

V tridesetih in štiridesetih letih 20. stoletja je veslaško dejavnost v obalnih mestih močno zaznamovalo rivalstvo med veslači koprskega društva *Libertas* in izolskega društva *Pullino*, ki je bilo ustanovljeno leta 1925. Na olimpijskih igrah v Amsterdamu leta 1928 je *Pullinov* četverec priveslal **prvo zlato olimpijsko medaljo**, na olimpijskih igrah v Los Angelesu leta 1932 pa je *Libertasov* četverec priveslal **srebrno olimpijsko medaljo**.

Izolsko društvo je nadaljevalo s športnimi dejavnostmi tudi po drugi svetovni vojni, koprsko pa se je preselilo v Trst. V Kopru sta začeli delovati novi športni društvi, ki sta združevali več športnih panog. Veslaška sekcija društva *Aurora* se je leta 1952 osamosvojila in postala **Veslaški klub Koper**. Eno leto pred tem pa so v Kopru ustanovili **Jadralni klub Jadro**. Na področju jadrnalne dejavnosti sta bila poleg koprskega ustanovljena še **Jadralni klub Burja** v Izoli in **Jadralni klub Pirat** v Portorožu.

Leta 1955 je *Jadralni klub Jadro* štel okrog 80 članov, večina dijakov in študentov. V lasti je imel 12 jadrnic in motorni čoln. Za dosežene rezultate in uspehe je leta 1987 klub *Jadro* prejel Bloudkovo plaketo.

Z ustanovitvijo **Plavalnega kluba Koper** se je leta 1958 v Kopru začelo razvijati plavanje, klub pa se je kmalu prebil med najboljše v Sloveniji. V klubu sta delovali še **vaterpolska** sekcija in sekcija **skoka v vodo**.

Po osamosvojitvi Slovenije so se v slovenski Istri še naprej ohranile športne dejavnosti, kot so veslanje, jadrnanje, plavanje, vaterpolo, **športno potapljanje** in podobni vodni športi.

Veslaško tradicijo so nadaljevale športne organizacije, kot so *Veslaški klub Argo Izola*, *Veslaški klub Piran* in *Veslaški klub Nautilus Koper*. Jadrnalni šport so še naprej razvijali *Jadralni klub Burja Izola*, *Jadralni klub Pirat Portorož*, *Športno društvo Piran – sekcija za jadrnanje*, *Jadralni klub Jadro* in *Jadralni klub Ankaran*. Na področju plavanja, vaterpola, **kajaka** in **kanuja**, športnega potapljanja in podobnega so se ohranila športna društva, ki so uspešno delovala že pod jugoslovansko zastavo, npr. **Plavalni klub Koper**, **Vaterpolski klub Koper**, **Kajak kanu Žusterne**, **Športno potapljaško in ribiško društvo Potapljači Luke Koper**, ponekod so ustanovili povsem nova društva (npr. **Ribiško čolnarsko društvo Porporella**.) *

JADRALNI KLUB »JADRO« KOPER
YACHT CLUB »JADRO« KOPER JUGOSLAVIA
Koper, 31. oktober 1960.

Predmet: Popravilo strehe čolnarne.

P.n.
OBČINSKI LJUDSKI ODRBOR
Splošni oddelek, ODRBOR KOPER
Koper, 2. 11. 60
Prosimo cenjeni naslov, da ukrene vse potrebno, radi popravila strehe nad čolnarno, kjer ima naš klub spravljene plovne objekte. Streha na več krajih pušča in nam ob piriki dežja moči naše čolne, kateri predstavljajo veliko vrednost in so last družbe.
Smatramo, da bo cenjeni naslov zadevo vzel resno in v najkrajšem času izvršil vse potrebno!
S športnimi pozdravi!
Sekretar: Janko JADRO
Koper, Tomažič-Janež

JADRALNI KLUB · YACHT CLUB
BURJA · IZOLA

POROČILO TEKMOVANJ V LETU 1981
"KLASA OPTIMIST"

1. Rovini od 4. do 5.4.1981: sodelovalo je 35 posadk: Komljanec 4., Mulec 7., Petroš 15., Škočaj 16.
2. Omišalj od 11. do 12.4.: sodelovalo je 29 posadk: Komljanec 3., Mulec 10., Petroš 13., Škočaj 19.
3. Alansio (I) od 24. do 27.4.: sodelovalo je 145 posadk: Komljanec 11., Mulec 12., Petroš 15., Škočaj 16.
4. Koper od 1. do 3.5.1981: sodelovalo je 145 posadk: Komljanec 11., Mulec 12., Petroš 15., Škočaj 16.

Naloge:

1.) Katera športna panoga v Sloveniji poteka le na morju?

veslanje, jadrnanje, plavanje, vaterpolo

2.) Kako je sestavljen olimpijski »četverec«?

trije veslači in krmar, štirje veslači, štirje veslači in krmar

3.) Kaj pomeni »dvojni četverec«?

štirje veslači, ki sedijo po dva v eni vrsti, dva čolna, ki tekmujeta skupaj, štirje veslači, ki uporabljajo dve vesli

4.) »Regata« pomeni:

tekmovanje v veslanju ali jadrnanju, regatova solata, oblika vesla, oblika jadra

• Naštej po en klub za vsako panogo:

plavalški
jadralski
veslaški
vaterpolski
potapljaški

Napiši, katera športna jadrnica se tebi zdi najboljša, in jo nariši.

* *Nada in Teja*

Societa Nautica »Pullino«
ISOLA D'ISTRIA

Cittadini!

Anche Isola, al pari delle altre città consorelle marine, vuole avere il vanto di possedere la sua Società nautica. Un comitato, all'uopo costituito, si è messo a lavoro.

Regate: 1. jadrnanje, 2. štirje veslači, 3. štirje veslači, ki uporabljajo dve vesli, 4. tekmovanje v veslanju ali plavanju.

Slikarji navdihujejo filmske umetnike

Ste kdaj gledali film in ob njem pomislili, da so prizori v njem taki, kot da bi jih kdo naslikal? Ni naključje, saj filmski ustvarjalci zelo radi opazujejo svet okoli sebe. Pogosto navdihe za svoje filme iščejo v drugih umetnostih, še posebej v slikarski. Slikarstvo je kot veliki brat filma, ki je odraščal tisočletja pred njim. Filmski ustvarjalci si morajo podobno kot slikarji najprej zamisliti slikovno podobo, barvno paletu (izbrane barve, ki jih vidite v filmu in na sliki, so do potankosti premišljene), njeno kompozicijo – torej, kaj vse bo vidno znotraj okvirja platna in kako bo postavljeno – šele nato lahko kamera ujame, kar so si zamislili. Filmski režiserji so se tega pristopa naučili od slikarjev. Režiserji zato še danes pogosto uporabljajo slike kot izhodišča za svoje postavitve kadrov, sličic, ki jih ujame oko kamere. *

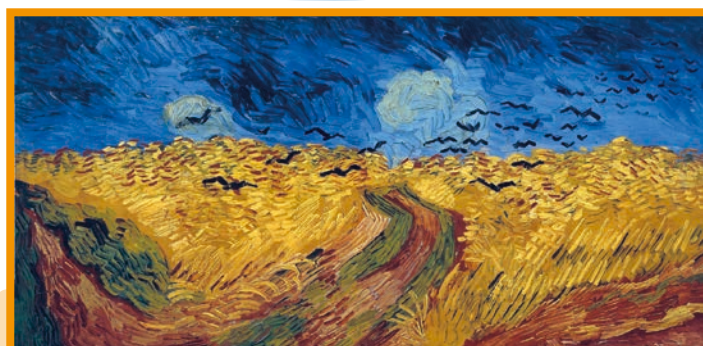
Oglejte si nekaj primerov fotografij slik in kadrov iz filmov. Med seboj povežite vsak kader z njemu sorodno umetniško sliko. Primeri so iz filmov za otroško in tudi za odraslo občinstvo. Opišite, kaj vidite na slikah. Katere barve prevladujejo? Kakšno razpoloženje vzbujajo? Kako so postavljeni ljudje, narava, predmeti? Kako veliki so ljudje in preostali elementi znotraj izrezov? kateri par kader-slika vam je najbolj všeč? Zakaj? Vprašajte še svoje prijatelje in med seboj primerjajte vtise.

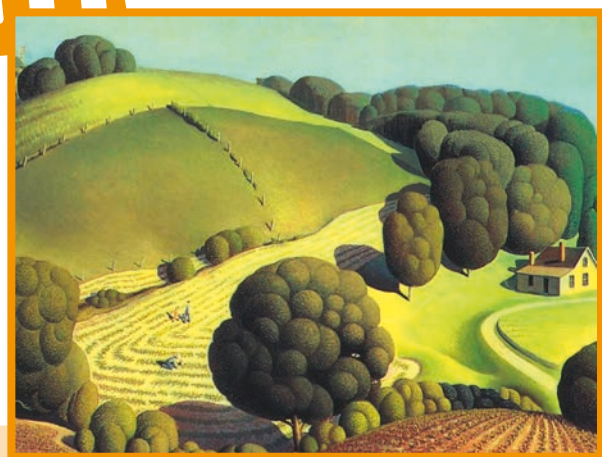
Norman Rockwell,
Vojska prijateljstva
(An Army of
Friendship, 1933)

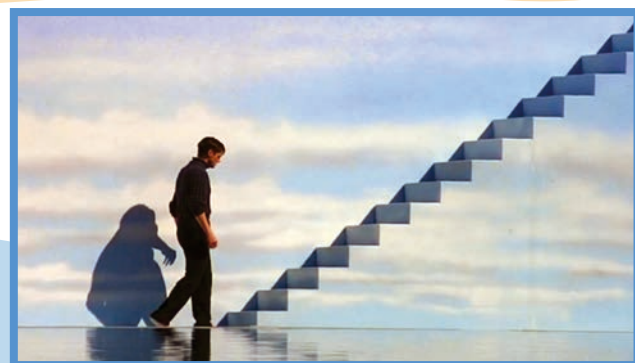
Wes Anderson, Kraljestvo vzhajajočega sonca
(Moonrise Kingdom, 2012)

Vincent Van Gogh, Žitno polje z vranami (Wheat Field With Crows, 1890)

Grant Wood, Mlada koruza (Young Corn, 1931)

Peter Weir,
Trumanov šov
(The Truman
Show, 1998)

Terry Gilliam, Imaginarij dr. Parnassusa (Imaginarium of Doctor Parnassus, 2009)

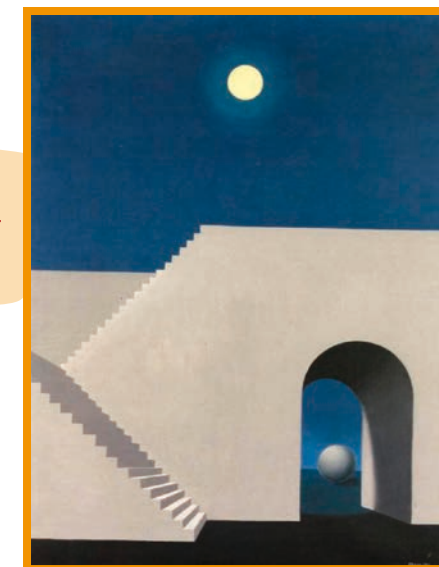
Akira Kurosawa,
Sanje (Dreams, 1990)

Wes Anderson, Kraljestvo vzhajajočega sonca
(Moonrise Kingdom, 2012)

Alex Colville,
Prince Edward Island,
1965

René Magritte,
Architecture Au Clair
De Lune (1856)

Viri:
Van Gogh: https://en.wikipedia.org/wiki/Wheatfield_with_Crows
Norman Rockwell: <https://prints.nrm.org/detail/480516/rockwell-an-army-of-friendship-1933>
Grant Wood: <https://www.amazon.com/Young-Corn-by-Grant-Wood/dp/B07F21ZMXX>
Alex Colville: <https://www.aci-iac.ca/art-books/alex-colville/key-works/to-prince-edward-island/>
Rene Magritte: <https://www.wikiart.org/en/rene-magritte/architecture-au-clair-de-lune-1956>
Moonrise Kingdom - Sotor: <https://indieethos.com/>
Moonrise Kingdom - daljnogled: <https://rippleeffects.reviews/2014/09/27/alex-colville-and-the-movies/>
Imaginarium of dr. Parnassus: <https://film-grab.com/2015/09/10/the-imaginarium-of-doctor-parnassus/>
Truman Show: <https://www.mentalfloss.com/article/64649/15-truths-about-truman-show>
Dreams: <https://auralcrave.com/en/2018/06/20/van-gogh-chopin-and-kurosawa-when-romantic-art-swallowed-us/>

Naloga za XXL-radovedneže:

pojdite v vam najbližji muzej ali galerijo in tam izberite eno sliko, ki vas najbolj navduši in po kateri se vam zdi, da bi lahko posneli kader. Zamislite si vse podrobnosti, ki so potrebne za izvedbo. Poskusite narediti posnetek z mobilnim telefonom ali domačo kamero.

Skrivnosti Fizin

V Pomorskem muzeju smo decembra 2021 odprli novo razstavo z naslovom *Skrivnosti Fizin*. Fizine so območje med rtom Bernardin in skladišči soli v Portorožu, kjer je v rimskem času stalo naselje s pristaniščem in ribogojnico. Danes je to eno najzanimivejših arheoloških najdišč na obali slovenske Istre.

V Fizinah je bilo odkrito več tisoč drobnih arheoloških najdb, na razstavi pa so predstavljene predvsem najdbe, ki so jih podvodni arheologi odkrili na morskem dnu. Na območju Fizin so že večkrat raziskovali morsko dno, arheologi pa ob vsakih izkopavanjih razkrijejo kakšno novo skrivnost. Tudi v letu 2021 so odkrili veliko imenitnih najdb.

Vse najdbe na fotografijah so izkopali na morskem dnu ter pomembno prispevajo k raziskovanju življenja in kulture v preteklosti.

Slovarček

Arheolog

se ukvarja s preučevanjem preteklosti na temelju materialnih ostankov, pridobljenih z izkopavanji ali terenskimi raziskavami.

Arheološko najdišče

prostor, kjer so odkrili sledi človekove dejavnosti iz starejših obdobij.

Arheološka najdba

predmet, ki je bil pod zemljo ali pod vodo vsaj 100 let.

Naloga: Opise arheoloških najdb poveži z ustrezno fotografijo predmeta. Nato k fotografiji pripiši pravilno ime najdbe. Izberi med naslednjimi:

• KROŽNIK • PIPICA • TUBI FITTILI • AMFORA • KOZAREC

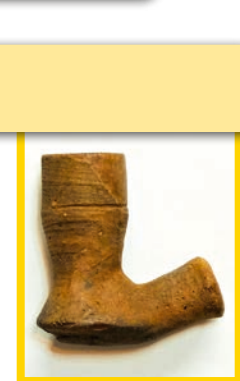
Votle keramične cevi, ki so na enem koncu zožene. Z njimi so nekoč gradili oboke.

Del keramične posode, ki ima značilno trebušasto obliko in dva ročaja. V rimskem času so jih uporabljali za prenos vina, oljčnega olja, ribje omake itd.

Keramična pipica, s katero so včasih kadili tobak. Gre za enega izmed mlajših najdenih predmetov, ki sodi v 19. stoletje.

Preprost, neokrašen stekleni kozarec z izredno tankimi stenami in rahlo vdolbenim dnom. Poseben je zato, ker je najverjetneje star že več kot 700 let.

Del keramičnega krožnika z okrasnimi motivi.

Na razstavi se lahko približe spoznate tudi z delom in opremo podvodnih arheologov. Med podvodnim izkopavanjem so arheologi oblečeni v nepropustne obleke in uporabljajo jeklenko kisika z respiratorjem. Mulj in morsko podlago odstranjujejo z drobnim orodjem ter ga s pomočjo vodne sesalke, ki jo imenujejo mamutka, odmikajo z območja izkopavanja in postopoma odkrijejo različne, pomembne najdbe.

Kako poteka delo podvodnega arheologa, si lahko ogledate na videoposnetku. **SKENIRAJ ME!**

Ustvarjalni delavnici otroke in družine

Sreda, 23. februar 2022, 16.00–18.00

Pustna pomorska delavnica

Že veste, v kaj se boste našemili za pusta? Če še nimate ideje, ste lahko pomorščak! Na delavnici bomo najprej spoznali nekaj zanimivosti o mornarski uniformi, nato pa izdelali mornarsko kapo. Pri izdelovanju kape se bomo preizkusili v šivanju.

Sobota, 5. marec 2022, 10.00–12.00

Od arheološke najdbe do muzejskega predmeta

Na delavnici bomo v arheopeskovniku iskali različne najdbe, izkopane predmete bomo očistili, narisali in skušali ugotoviti, kaj predstavljajo. Muzejska konservatorica in restavratorka nam bo pokazala, kako moramo ravnati s predmeti, da jih lahko ohranimo za zanamce. *

Veronika

Inštitut za oljkarstvo ZRS Koper Ko zadiši po oljčnem olju

Jeseni, ko je grozdje že pobrano in vinogradi zažarijo v rdečih in rumenih barvah, v istrskih **oljčnikih** pod drevesi vzniknejo zelene preproge. Od kod so se vzele? To so **mreže**, ki so jih pogrnili pod oljke, katerih veje se šibijo pod težo zrelih plodov. Pridne roke **obiralcev** z majhnimi **grabljicami** češejo krošnje dreves, vejo za vejo, na pogrnjene mreže pa se usipajo oljke. Nekdaj so jih pobirali ročno in jih metali v **balige** – vreče iz blaga, ki so jih imeli privezane okrog pasu. Danes pa je med obiralci z grabljicami vse pogosteje slišati brnenje električnih grabljic, ki pa v resnici oljk ne grabijo z vej, temveč jih z njih otresajo. V tujini, kjer se nasadi oljk razprostirajo na velikih površinah, od obzorja do obzorja, oljke obirajo z velikimi stroji, v slovenski Istri z njenimi majhnimi oljčniki na razgibanem terenu pa strojno obiranje ni primerno. In še sreča, da je tako, kajti stroji poškodujejo oljke, za zares dobro olje pa morajo biti sadeži popolnoma zdravi in nepoškodovani.

Ročno obiranje in obiranje oljk z električnimi grabljicami (Foto: arhiv ZRS IZO)

Obrane oljke iz mrež pretresejo v nizke luknjičaste zabojčke in jih čim prej peljejo v **oljarno**. Čas je zelo pomemben, saj so oljke občutljivi sadeži in jih je zato treba predelati hitro po obiranju. Ko se jeseni približate oljarni, že na dvorišču zavohate vonj po svežem oljčnem olju, podobno kot vam iz pekarnice na ulico zadiši po toplim kruhu ali slastnih krofih. V oljarni oljke s koščicami vred **zmeljejo** v nekakšno gosto pasto – **oljčno drozgo**. Nekdaj so oljke mleli z velikimi mlinskimi kamni, ki so

jih vrtele vprežne živali, danes pa to delo opravijo kovinski električni mlini. Nastalo oljčno drozgo nekaj časa mešajo – mesijo, nato pa iz nje **iztisnejo sok**. Oljčni sok je zmes (mešanica) vode in olja, v katerih so raztopljene številne snovi. S posebno napravo ločimo olje od vode in trdnih delcev oljk – **tropin**. Na koncu iz naprave priteče rumeno-zelena tekočina – **sveže oljčno olje**.

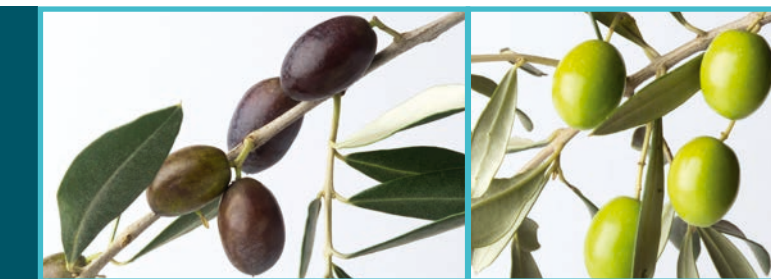

Mesenje oljčne drozge in sveže oljčno olje po predelavi oljk (Foto: arhiv ZRS IZO)

Zakaj je oljčno olje drugačno

Oljčno olje se zelo razlikuje od drugih rastlinskih olj, in sicer po barvi, vonju in okusu. Ker je oljčno olje iztisnjeno iz sadežev oljk, so v njem številne snovi, ki vplivajo na njegove lastnosti. Druga rastlinska olja, na primer sončnično ali repično, so iztisnjena iz semen in vsebujejo veliko manj različnih snovi, zato so bolj blede rumene barve ter nimajo izrazitega vonja in okusa.

Oljčno olje ima značilno **rumenozelena barvo** zaradi rastlinskih barvil – **zelenega klorofila** in **rumenih karotenoidov**, iz katerih v našem telesu lahko nastane vitamin A. Barva olja je odvisna od različnih dejavnikov, predvsem od zrelosti oljk, iz katerih je olje pridelano. Oljke so sprva zelene, jeseni pa postanejo najprej rumenozelene, nato se začnejo barvati vijolično in postajajo vedno bolj temne, dokler povsem ne počrni. Sprva se obarva samo njihova tanka lupina, kasneje pa tudi notranjost sadeža. Različne sorte oljk obiramo v različni stopnji zrelosti – obarvanosti (npr. plodovi 'Istrske belice' so ob obiranju svetlo zelene do rumenkasto zelene barve, plodovi 'Leccina' pa so ob obiranju skoraj črni). Barva olja – bolj zelena ali bolj rumena – je torej **odvisna od sorte oljk in od zrelosti oljk ob obiranju**.

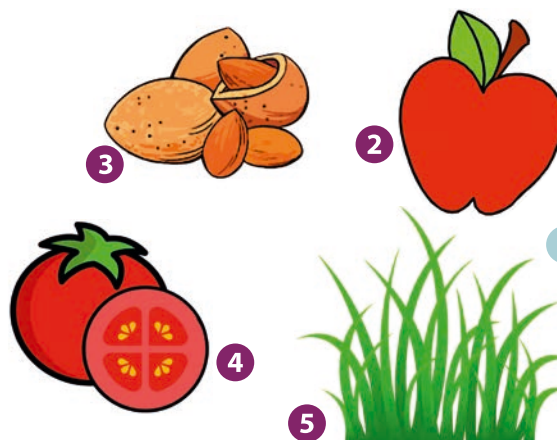
Različna obarvanost plodov: 'Leccino' in 'Istrska belica' (Foto: arhiv ZRS IZO)

Posebnost oljčnega olja je tudi njegov **vonj**. V oljčnem olju so snovi, ki iz njega izhlapevajo, in ko pridejo v naš nos, jih lahko zavohamo. Sveže oljčno olje ima prijeten vonj, ki lahko spominja na vonj zdravih in **svežih plodov oljk**, pa tudi **jabolk**, **svežih mandljev**, **artičok**, **paradižnikov** ali **sveže pokošene trave**. Če pa je bilo olje pridelano iz poškodovanih, črvihih, gnijočih ali plesnivih oljk, ima lahko neprijeten vonj, na primer po zemlji, plesni ali kislu. Sčasoma se vonj olja spreminja, saj je v njem vedno manj prijetno dišečih snovi, ki iz njega izhlapevajo, nastajajo pa druge snovi, nekatere od njih imajo lahko neprijeten vonj.

Tudi **okus** olju dajejo številne snovi, ki jih vsebuje. Si kdaj ugriznil/ugriznila v oljko, pravkar utrgano z drevesa? Če nisi, ti svetujem, da tega ne narediš; če pa ti raziskovalna žilica ne da miru in bi jo rad/rada vseeno poskusil/poskusila, ugrizni

Križanka:

Reši križanko s pomočjo slik. V rdeče obarvanih poljih dobiš končno rešitev.

1

2

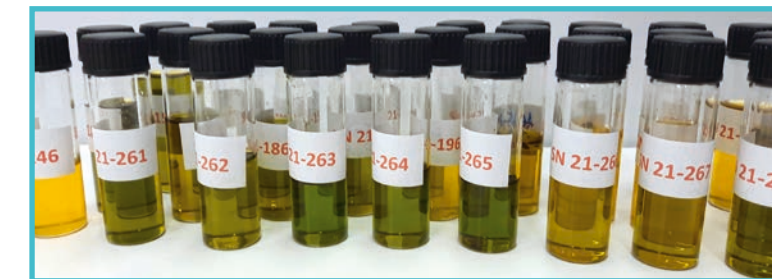
3

4

5

Različne barve olja (Foto: arhiv ZRS IZO)

vanjo zelo previdno. Oljke so namreč izredno **grenke**, zato sveže niso primerne za prehrano. Za vlaganje jih je treba najprej **razgreniti**, kar običajno naredimo z več tednov dolgim namakanjem v slani vodi. Tudi sveže olje iz zdravih, pravočasno obranih oljk je precej **grenko** in **pikantno**. Sprva ti je tak okus morda neprijeten, ko pa se nanj navadiš, ga začneš ceniti. Cenil ga boš še bolj, ko ti zaupam, zakaj je olje grenko in pikantno. Grenkost in pikantnost oljčnega olja namreč povzročajo posebne snovi, ki jih imenujemo **fenolne spojine**. Te snovi imajo pomembno zaščitno vlogo – olje ščitijo pred staranjem in kvarjenjem. Ko zaužijemo olje s fenolnimi spojinami, te **delujejo zaščitno** tudi v našem telesu in nas varujejo pred nekaterimi boleznimi (pred boleznimi srca in ožilja, okužbami in verjetno tudi pred nekaterimi vrstami raka). **Zato uživaj oljčno olje vsak dan, da odženeš zdravnika stran. ***

Rešitev: 1 – artičoka, 2 – jabolko, 3 – mandelj, 4 – paradižnik, 5 – trava

Zadnja stran Svetilnika naj postane tvoje pripovedovalsko polje. Figure ob strani preriši na trši papir ali karton, ali pa nariši svoje in jih izreži. Spremenile se bodo v tvoje pripovedovalske junake. Junake po svoji želji premikaj po igralnem polju. Morje in del barke sta dogajalna prostora, kjer se zgodbe odvijajo. Zamisli si ali doriši, kakšna je barka v celoti in kaj se na njej dogaja.

Dva dramska junaka imata posebne, čarobne moči. Katere so te moči, ti bo narekovala tvoja domišljija. Ustvarjalno in raziskujoče uporabi to čarobnost in pripeljala te bo do zanimivih zgodb, v katerih je vse mogoče.

Za igro je dovolj ena oseba, a prijetneje in zabavneje bo, če bosta osebi dve ali jih bo celo več, ki boste skupaj pripovedovali zgodbe.

Zgodba, ki jo boš/bosta/boste pripovedovali, naj sledi pripovedovalskemu trikotniku: **začetek** (kje se dogaja, kdo nastopa, o čem se bo govorilo), **vrh** (problem, ki nastane), **konec** (razplet problema).

Ustvarjalno pripovedovalsko-gledališko popotovanje ti želim. * Samanta

Ilustracije: Samanta Kobal

Foto: Blaž Štamit Kobal

Junaka s čarobno močjo

Foto: Samanta Kobal

Svetilnik / Kulturni občasnik za mlade zanešenjake / Letnik XV, številka 3 / Izdajajo: Gledališče Koper, za izdajatelja Katja Pegan; Pokrajinski muzej Koper, za izdajatelja dr. Luka Juri; Comunità Autogestita Costiera della Nazionalità Italiana di Capodistria, za izdajatelja Alberto Scheriani; Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, za izdajatelja David Runco; Pokrajinski arhiv Koper, za izdajatelja mag. Nada Čibej; Otok – zavod za razvijanje filmske kulture, za izdajatelja Lorena Pavlič; Pomorski muzej – Museo del mare "Sergej Mašera" Piran – Pirano, za izdajatelja Franco Juri; Znanstveno-raziskovalno središče Koper, za izdajatelja prof. dr. Rado Pišot / Uredniški odbor: Samanta Kobal (urednica; info@gledalisce-koper.si), Tjaša Miklavčič (tjasa.miklavcic@pokrajinskimuzejkoper.si), Roberta Vincoletto (info@centrocombi.eu), Tina Škrokov (tina.skrokov@kp.sik.si), Nada Čibej (nada.cibej@arhiv-koper.si), Lorena Pavlič (lorena.pavlic@isolacinema.org), Veronika Bjelica (veronika.bjelica@gmail.com), Alenka Obid (alenka.obid@zrs-kp.si) / Lektorica slovenskega jezika Alenka Juvan / ISSN C506-158X / Priprava slik in tisk Tiskarna Vek Koper / Naklada 1.930 / Koper, februar 2022 / Na naslovnici: fotografija s predstave *Krst pri Savici* Gledališča Koper (foto Dean Grunrica, Studio d'Or) /